

MEMO

Aan: Gemeenteraad Koggenland
Van: College van B&W Koggenland
Datum: 23 mei 2023
Onderwerp: Memo beleidskaders wind- en zonne-energie Westfriesland
Documentnr D23.004648
Zaaknummer ZK23000977

Aanleiding

Op 7 juni 2021 heeft uw raad de RES 1.0 vastgesteld. Hierin ligt vast dat Westfriesland in 2030 0,7 TWh aan grootschalige hernieuwbare energie wil opwekken en op welke plekken die opwek plaats mag vinden (de zoekgebieden). Voordat er regionaal initiatieven in behandeling konden worden genomen, wilde de regio eerst een beleidskader hebben. Daarom werd er regionaal met de Westfrieze gemeenten een "beleidskader Wind- en zonne-energie Westfriesland" opgesteld. Het beleidskader geeft aan 'waar' en 'hoe' er ruimte kan worden gegeven aan duurzame energieopwekking op land.

In januari 2023 stelde het college dit beleidskader in concept vast om het vrij te geven voor inspraak. In februari was er ook een informatieavond voor uw raad waar dit regionale beleidskader werd besproken. De inspraak is inmiddels verwerkt en het beleidskader wordt nu in de verschillende Westfrieze gemeenten ter vaststelling aangeboden aan de gemeenteraden.

Bestaande lokale toetsingskaders vs. regionale kader

Koggenland beschikt als enige Westfrieze gemeente al over lokaal beleid op gebied van wind- en zonne-energie op land. Op 25 mei 2020 stelde uw raad het 'toetsingskader zonne-energie Koggenland' vast. En op 13 december 2021 stelde uw raad "Wind op (Koggen)land, toetsingskader voor windturbines op land binnen de gemeente Koggenland" vast.

Het regionale beleidskader komt grotendeels overeen met ons lokale beleid, maar verschilt ook op een aantal punten. Het grootste verschil is dat het regionale beleidskader ook de kaders voor (grootschalige) opwek op de RES-zoekgebieden omvat. Het beleidskader geeft aan wat er binnen de door de gemeenteraden vastgestelde RES-zoekgebieden kan en hoe dit vorm te geven, zowel landschappelijk als procesmatig.

Vasthouden aan en actualiseren van lokale beleid

Binnen Koggenland is iedereen erg tevreden over de bestaande lokale kaders en de praktische en werkbare insteek daarvan. Daarom heeft het college besloten om aan de bestaande lokale kaders vast te houden. Het college ziet de volgende voordelen in het bestaande lokale beleid t.o.v. het regionale beleidskader:

- De lokale kaders hebben kleinschaligheid en zelfvoorzienendheid als uitgangspunt. Er is geen grootschalige opwek mogelijk, met als enige uitzondering het zonnepark Jaagweg. Het regionale beleid biedt ruimte/uitgangspunten voor grootschalige opwek in de RES-zoekgebieden.
- Toetsingskader wind: vervanging / *repoweren* van bestaande windturbines kan alleen binnen bestaande planologische kaders, met maximaal eenzelfde aantal met vergelijkbare of geringere ashoogte, rotordiameter en verschijningsvorm. Het regionale beleid biedt ruimte voor vergelijkbaar + 10%.

- Toetsingskader wind: de te volgen procedure voor realiseren van erf- en microturbines staat duidelijk benoemd, namelijk via de kruimelgevallen regeling. Dit maakt dat de planologische toetsing sneller kan en aanvragen snel(ler) kunnen worden afgehandeld. In het regionale beleid wordt dit niet zo letterlijk benoemd.
- Toetsingskader zon: de verschillende kaarten zijn volledig ingezoomd op de lokale situatie bij Koggenland, deze laten zien welke landschappen zijn uitgesloten en bij welk type landschap hoeveel ha. zon wordt toegestaan en op welke manier dit kan worden ingepast in het landschap. Het regionale beleid zoomt minder lokaal in, maar ordent langs de 6 Westfrieze landschapstypen.
- Toetsingskader zon: er wordt duidelijk benoemd dat alle landbouwgrond wordt gezien als goede landbouwgrond. In het regionale beleidskader wordt dit niet letterlijk gesteld.
- Toetsingskader zon: de zonneladder en het gebruik van zon op dak als eerste uitgangspunt komt duidelijk(er) naar voren dan in het regionale beleidskader.
- Toetsingskader zon: het toetsingskader biedt alleen ruimte aan lokale initiatieven. Bijvoorbeeld in de vorm van een lokale coöperatie, agrarisch bedrijf, de gemeente of een samenwerking met één of meerdere lokale partijen. Deze voorwaarde komt niet terug in het regionale beleid. Wel gaan beide kaders uit van het streven naar 50% lokaal eigenaarschap, zoals benoemd in het Klimaatakkoord.

Er zijn ook een aantal onderdelen, zoals de (financiële) participatie en de indienprocedures, waar het regionale kader concreter is uitgewerkt. Daarom wil het college op termijn de lokale toetsingskaders actualiseren met de onderdelen uit het regionale beleidskader die aanvullend op en van meerwaarde zijn voor ons lokale beleid. Dit geactualiseerde lokale beleid wordt op een later moment ter vaststelling aangeboden aan uw raad. Het college probeert in dit proces ook meteen de verbinding te zoeken met de plannen voor de herijking van de RES 1.0 tot een RES 2.0 en de besluitvorming daarover.